

Pravidla hodnocení na Cyrilometodějském gymnáziu, základní škole a mateřské škole v Prostějově

příloha č. 3 Školního řádu CMG

Obsah:

- A. Úvodní ustanovení
 - I. Vymezení pojmu hodnocení
 - II. Cíle hodnocení
 - III. Předmět hodnocení
 - IV. Předpoklady objektivního hodnocení
 - V. Požadavky na hodnocení
 - VI. Práva studentů
 - VII. Práva učitelů
 - VIII. Práva zákonných zástupců
 - IX. Povinnosti studentů
 - X. Povinnosti učitelů
- B. Získávání podkladů pro hodnocení
 - I. Průběžné sledování výkonů žáka
 - II. Průběžné sledování aktivity, ... žáka
 - III. Ústní zkoušení za účelem sumativního hodnocení
 - IV. Písemné zkoušení za účelem sumativního hodnocení
 - V. Praktická zkouška
 - VI. Pohybová zkouška
 - VII. Rozbor výsledků činnosti
 - VIII. Opravy dílčích výkonů žáka
 - IX. Postup učitele, počíná-li si žák nepovoleným způsobem
- C. Posuzování výkonů, formy hodnocení
 - I. Základní formy hodnocení
 - II. Hodnocení klasifikací
 - III. Hodnocení body a procenty z dosažených bodů
 - IV. Slovní hodnocení
- D. Souhrnné hodnocení za pololetí
 - I. Formy souhrnného hodnocení
 - II. Podmínky provedení souhrnného hodnocení
 - III. Souhrnné hodnocení klasifikací
 - IV. Souhrnné hodnocení slovním hodnocením
 - V. Kombinované souhrnné hodnocení
 - VI. Doplnující ustanovení k souhrnnému hodnocení
- E. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
 - I. Význam sebehodnocení
 - II. Cíle sebehodnocení
 - III. Předmět sebehodnocení
 - IV. Nácvik sebehodnocení
 - V. Metody sebehodnocení
- F. Hodnocení žáků studujících podle individuálních plánů a žáků se specifickými vzdělávacími potřebami
- G. Hodnocení chování
 - I. Cíl hodnocení chování
 - II. Obsah hodnocení chování

- III. Termíny a četnost hodnocení chování
- IV. Forma průběžného hodnocení chování
- V. Forma hodnocení chování na vysvědčení
- VI. Návrh hodnocení chování a stanovení výsledného hodnocení chování
- VII. Převod slovního hodnocení chování na hodnocení klasifikací
- H. Vysvědčení
 - I. Určení tiskopisu pro vydání vysvědčení
 - II. Určení evidenčního znaku na vysvědčení u žáků, kteří dosáhli stupně základního vzdělání
 - III. Výpis z vysvědčení
 - IV. Doplnující školní hodnocení – příloha vysvědčení
- I. Komisionální zkouška
- J. Specifikace pravidel hodnocení pro jednotlivé vzdělávací oblasti a obory
- K. Závěrečná ustanovení

A. Obecná ustanovení

Na základě §30, odstavce 2, §69 zákona č.561/2004(školský zákon), na základě §3, §4 vyhlášky MŠMT 13/2005 (o středním vzdělávání), §14, §15 a §16 vyhlášky MŠMT 483/2005 (o základním vzdělávání), po projednání s pedagogickou radou, radou Klubu studentů, rodičů a přátel CMG, studentskou radou, školskou radou a zástupcem zřizovatele, stanovují jako přílohu školního řádu tato pravidla pro hodnocení žáků CMG.

I. Hodnocením rozumíme plánovitý a řízený proces získávání podkladů o výkonech, resp. učebních činnostech žáka v daném vzdělávacím oboru, nebo o jeho chování, a na ně navazující (záměrné a analytické) posuzování dosažené úrovně těchto výkonů, resp. učebních činností nebo chování podle dopředu daných kritérií. Hodnocení vypovídá o vývoji žáka v čase, o tom, jak splnil kritéria v daném vzdělávacím oboru i jaké je jeho pořadí v rámci srovnatelné skupiny.

II. Cíle hodnocení:

- **z hlediska učitele**
 1. průběžná kontrola plnění výukových cílů, včetně případné korekce (formativní, zpětnovazební hodnocení)
 2. zjišťování úrovně žákova výkonu a učebních činností (vědomostí, dovedností, postojů), dosažené za sledované období (tj. posouzení, co se za určité období naučil, a jak) a klasifikace
 3. tvorba podkladů pro informování vnějších autorit o prospěchu a dosažených kompetencích žáka
- **z hlediska žáka**
 1. poskytnutí **zpětné vazby o pokroku** v plnění zamýšlených výukových cílů (pomoc při odkrývání silných a slabých stránek) a motivace k dalšímu učení
 2. porovnání dosaženého výkonu (vědomostí, dovedností, postojů) s výkonem očekávaným, který je vymezen jako norma nebo kritérium
 3. vytvoření modelu pro nácvik a zvládnutí hodnocení vlastního výkonu či výkonu spolužáka

III. Předmět hodnocení:

- a) kvalita dosaženého výkonu žáka v závislosti na dopředu deklarovaném cíli, tj. splnění úkolu co do obsahu a formy
- b) kvalita učební činnosti žáka, tj.
 - jeho píle a zájem o učení (=snaha, úsilí, pracovní návyky)
 - posun ve výkonech (=srovnání s dřívějšími výkony ve vztahu k vlastním možnostem)

IV. Předpoklady objektivního hodnocení:

1. Učitel promyslí a dopředu seznámí žáky s
 - a) výukovými cíli (=co se mají žáci naučit), resp. kompetencemi, které mají žáci získat
 - b) požadovanou úroveň výkonů, v návaznosti na cíle (= co bude hodnoceno)
 - c) kritérii či normami hodnocení
2. Učitel stanoví tyto cíle na základě výstupních kompetencí stanovených osnovami vzdělávacího oboru ve školním vzdělávacím programu, stanoví jejich konkretizaci na příslušné kratší období. Z takto stanovených cílů a učební látky probrané v daném vzdělávacím oboru a třídě k datu hodnocení vychází při získávání podkladů pro hodnocení (tj. konkrétním zjišťování výkonů).
- 3. Učitel vytváří žákům podmínky pro podání přiměřeného výkonu. Při tvorbě zkuškových materiálů vychází učitel ze zásady, že i průměrně nadaný, ale pracovitý žák má možnost dosáhnout velmi dobrého výsledku.**
4. Zjišťování výkonů pro následné hodnocení se provádí zásadně v době vyučování. Mimo vyučování lze provádět pouze obhajoby seminárních a projektových prací, kontrolní písemné práce psané v náhradním termínu (viz níže) nebo komisionální zkoušky opravné či jiné, přičemž platí, že tyto zkoušky jsou veřejné.
5. Učitel promyslí, jak žáky motivovat a systematicky zapojit do hodnocení:
 - a) protože působí jako vzor a metodik, vysvětluje žákům postup a důvody svého hodnocení
 - b) nechává žáky hodnotit výkony spolužáků i sebe sama podle dopředu daných kritérií. Vždy trvá na příslušném zdůvodnění.
 - c) součástí sebehodnocení žáků (i hodnocení spolužáků) je umění odhalit chybu (kontrola práce, opravování), umění posoudit chybu (závažnost chyby, příčiny) a umění najít cestu k nápravě (východisko)
- 6. Žák byl seznámen s pravidly hodnocení.**

V. Požadavky na hodnocení

1. kultivovanost a pozitivní atmosféra
2. konstruktivnost (přínos pro žáka i učitele)
3. promyšlenost a efektivnost
4. jasnost, srozumitelnost a včasnost komunikace ve všech fázích hodnocení (od stanovení požadavků až po oznamování zjištěných výsledků)
5. systematičnost (pravidelnost)
6. pestrost typů a metod hodnocení
7. vědeckost (mj. při konstrukci vlastních testů)

VI. Žák má právo:

1. Být dopředu seznámen s výukovými cíli, kompetencemi, které má v průběhu učení získat
2. Být dopředu seznámen s pravidly hodnocení, požadovanou úroveň výkonů a kritérii, normami hodnocení
3. Mít vytvořeny odpovídající podmínky pro podání přiměřeného výkonu během hodnocení
4. Na laskavé, pozitivní a náročné prostředí, ve kterém je zvláště při negativním hodnocení respektována zásada diskretnosti a respektu k osobnosti žáka
5. Být seznámen s průběžným hodnocením svých výkonů a jeho souhrnným hodnocením
6. Být seznámen s důvody svého hodnocení
7. Na opravu hodnocení vybraných aktivit podle pravidel stanovených ve specifikaci hodnocení jednotlivých vzdělávacích oblastí a oborů
8. Požádat o nahlédnutí do archivovaných materiálů týkajících se hodnocení výkonů žáka v příslušném hodnotícím období či o kopii těchto materiálů (za stanovený poplatek)
9. Požádat o termín konzultace s vyučujícím daného vzdělávacího oboru, třídního učitele, výchovného poradce, zástupkyni či ředitele školy

10. Zletilý žák má právo do tří dnů ode dne, kdy se seznámil s výsledky hodnocení za první nebo druhé pololetí, písemně požádat ředitele školy o přezkoušení, má-li pochybnosti o správnosti hodnocení (viz zákon 561/2004, §69, odst.9)
11. Být v průběhu pololetí v každém vzdělávacím oboru nejméně pětkrát průběžně hodnocen

VII. Učitel má právo:

1. **Nepřihlížet k intervenci rodičů, která by se konala až před souhrnným hodnocením a omezovala by objektivitu hodnocení za celé sledované období.**
2. Odložit souhrnné hodnocení žáka, jestliže jeho absence přesáhla 25% docházky za hodnocené období, a stanovit doplňující zkoušku
3. Odložit souhrnné hodnocení žáka, jestliže nesplnil podmínky souhrnného hodnocení až do doby splnění všech podmínek stanovených v pravidlech hodnocení
4. Přerušit zkoušku, pokud si při ní žák počíná nedovoleným způsobem (viz odst. B IX)

VIII. Zákonní zástupci žáka mají právo

1. **Být seznámeni s obecnými pravidly hodnocení žáků i konkrétními zásadami hodnocení v daném vzdělávacím oboru (viz odstavce V Školního řádu CMG)**
2. Být seznámeni s průběžným hodnocením výkonů žáka a jeho souhrnným hodnocením
3. Požádat o nahlédnutí do archivovaných materiálů týkajících se hodnocení výkonů žáka v příslušném klasifikačním období či o kopii těchto materiálů (za stanovený poplatek)
4. Požádat o termín konzultace s vyučujícím daného vzdělávacího oboru, třídního učitele, výchovného poradce, zástupkyni či ředitele školy
5. Podat informace podstatné pro hodnocení výkonů či chování žáka na začátku klasifikačního období nebo v jeho průběhu vždy ihned poté, co došlo k podstatné události, která může ovlivnit výkony a jejich následné hodnocení.
6. Do tří dnů ode dne, kdy se seznámili s výsledky hodnocení za první nebo druhé pololetí, písemně požádat ředitele školy o přezkoušení, mají-li pochybnosti o správnosti hodnocení (viz Školní řád CMG, odstavec V)

IX. Povinnosti studentů

1. Přistupovat k výuce zodpovědně tak, aby při hodnocení dosahoval co nejlepších výsledků
2. Seznámit se s pravidly hodnocení a dodržovat je
3. Při hodnocení si počínat čestně a nepodvádět

X. Povinnosti učitelů

1. Dopředu seznámit žáky s výukovými cíli a kompetencemi, které má žák v průběhu učení získat
2. Dopředu seznámit žáka s požadovanou úrovní výkonů a kritérii, normami hodnocení
3. Vytvářet žákům odpovídající podmínky pro podání přiměřeného výkonu během hodnocení
4. Při hodnocení vytvářet laskavé a náročné prostředí, ve které je uplatňována zásada diskrétnosti zvláště při negativním hodnocení
5. Seznámit žáka s důvody provedení hodnocení
6. Stanovit specifikaci pravidel hodnocení a kritéria hodnocení pro vyučovaný vzdělávací obor či oblast. Specifikace a kritéria hodnocení za vzdělávací oblast či vzdělávací obor podléhá schválení ředitele školy a školské rady.
7. Dodržet minimální počet hodnocení jako podklad k souhrnné klasifikaci:

<u>Minimální počet hodnocení</u>	<u>za čtvrtletí:</u>	<u>za pololetí:</u>
Předmět s jednogodinovou dotací:	2	4
Předmět s dvouhodinovou dotací:	4	7
Předmět s tří hodinovou dotací:	6	11
Předmět se čtyř a více hodinovou dotací:	7	13

B. Získávání podkladů pro hodnocení – metody zjišťování výkonů žáka

I. Průběžné sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování, včetně zpracování domácích úkolů

Učitel zjišťuje úroveň schopností: zpracovat novou učební látku, porozumět vyučovacím postupům, správně zařadit a použít zpracované. Zohledňují se výkony žáka ve všech formách práce (samostatná, párová, skupinová). U domácích úkolů se zjišťuje kromě výše uvedených schopností též systematickosti a pečlivosti jejich zpracování.

II. Průběžné sledování aktivity, pozornosti, úsilí a pečlivosti žáka v hodině

Učitel zjišťuje úroveň spolupráce žáka ve vyučování, jeho zájem prokázat svůj výkon a úroveň takto prokázaného výkonu, úsilí, pečlivost a úroveň plnění konkrétních dílčích cílů, resp. úkolů v dané hodině.

Pro průběžné sledování žáka uvedené pod číslicemi I. a II. lze použít kromě metody pozorování zejména orientační zkoušení (otázka – odpověď), zadání konkrétního úkolu, časově nenáročného, krátké písemné zkoušení (tzv. „desetiminutovky“) atd.

III. Ústní zkoušení za účelem sumativního hodnocení

Učitel zjišťuje úroveň žákových znalostí a úroveň jeho schopnosti použít znalosti (při řešení úkolů a problémů), kterou žák prokazuje v komunikaci s učitelem, příp. jinými žáky (nejlépe metodou dialogu).

Pro ústní zkoušení platí: Učitel oznámí žákovi cíl a téma zkoušení a hodnotící kritéria. Pokud se žák v průběhu zkoušky dopustí chyby, která má podstatný vliv na řešení úkolu, učitel ho na chybu ihned upozorní.

Ústní zkouška včetně hodnocení trvá maximálně 10 minut, na vyšším stupni maximálně 15 minut (ústní část komisionální zkoušky trvá pro oba stupně gymnázia 15 minut).

Ústní zkouška se koná buď z podnětu žáka či jeho zákonného zástupce nebo z podnětu učitele, a to jako zkouška dopředu ohlášená (v tomto případě musí být žákovi oznámena aspoň 2 vyučovací dny dopředu) nebo neohlášená. Minimálně 1x za pololetí jde o zkoušku neohlášenou. **Posledních 7 dní před konáním klasifikační pedagogické rady nemusí vyučující žádsti o ústní zkoušku vyhovět. Žák může v jednom dni podstoupit pouze dvě sumativní ústní zkoušky. Žák nesmí být sumativně ústně zkoušen (pokud si to sám nepřeje), konal-li ve stejný den písemnou zkoušku čtvrtletní.**

Omluvou pro ústní zkoušku není žákova krátkodobá (max. dvoudenní) nepřítomnost ve škole, pokud se nejedná o nepřítomnost, která končí v den bezprostředně předcházející konkrétnímu vyučovacímu předmětu.

Žák má právo v každém vzdělávacím oboru (kromě tělesné výchovy) konat alespoň jednu ústní zkoušku za hodnotící období. V jazycích každý žák koná za pololetí nejméně dvě ústní zkoušky (viz Školní řád CMG, odstavec III).

IV. Písemné zkoušení za účelem sumativního hodnocení

Učitel zjišťuje úroveň žákových znalostí a úroveň jeho schopností je použit (při řešení úkolů či problémů), kterou žák prokazuje samostatně v písemném projevu.

1. Kontrolní písemné práce, a to:

- a) **vstupní písemná práce** – z několika tematických celků či lekcí probraných v předchozím období (*zpravidla v jednom školním roce*)
- b) **čtvrtletní písemná práce** – je povinná pokud je v kritériích hodnocení, z několika tematických celků či lekcí probraných v daném období (*zpravidla ve čtvrtletí až jednom školním roce*)

Pro kontrolní práce (čtvrtletní i vstupní) platí: Tyto práce se píšou pouze z českého jazyka, matematiky, anglického jazyka (tzv. profilové předměty), německého jazyka a francouzského jazyka a v posledních dvou ročnících studia též ve volitelných vzdělávacích oborech, a to v trvání maximálně jedné vyučovací hodiny. V ostatních vzdělávacích oborech se píšou jen práce středního rozsahu (viz níže).

Učitel oznámí cíl zkoušky, rozsah látky, která bude zkoušena, minimálně 7 dní dopředu (viz Školní řád CMG). Rozsah látky nemusí být oznámen u čtvrtletních prací (sloh) v ČJ nebo v cizím jazyce. Pokud se rozsah látky týká učiva probraného za pololetí či delší období, obsahuje pouze základní učivo.

Termíny čtvrtletních či vstupních prací zaznamenávají učitelé jednotlivých předmětů do poznámky v třídní knize nejpozději 7 dní před konáním práce (stejně jako u prací středního rozsahu).

Pokud žák zmešká termín čtvrtletní (nebo vstupní) práce, musí ji nahradit, a to tak, aby za pololetí byl vykonán stanovený rozsah čtvrtletních prací, který lze snížit jen v odůvodněných případech (a při dostatku jiných podkladů pro souhrnné hodnocení). Náhradní termín vyhlašuje učitel po dohodě se žákem (skupinou žáků). Pokud žák kontrolní práci nenapiše v řádném a bez vážného důvodu ani v náhradním termínu, může to být důvodem k odložení klasifikace či k hodnocení počtem 0 bodů či známkou nedostatečný.

2. Písemné práce středního rozsahu – většinou na závěr tematického celku nebo lekce (zpravidla za období kratší než čtvrtletí)

Pro písemné práce středního rozsahu platí: Písemná zkouška středního rozsahu trvá 15 – 30 minut (u profilových vzdělávacích oborů až 45 minut). Celkový počet všech písemných prací tohoto typu nesmí překročit v jednom oboru počet 4 na NG a ZŠ, resp. 6 na VG, za jedno pololetí.

Učitel oznámí cíl zkoušky a její obsah minimálně 7 dní dopředu. Termín plánované písemné práce zapíše do poznámky v třídní knize (stejně jako u čtvrtletních prací).

Zmešká-li žák termín písemné zkoušky středního rozsahu, může konat novou zkoušku v náhradním termínu z podnětu učitele. Pokud žák za hodnotící období nesplní v oboru učitelem předepsaný počet písemných zkoušek středního rozsahu, může to být důvodem k odložení klasifikace. Pokud se žák bez závažného důvodu nedostaví ke splnění zkoušky v náhradním termínu, může být hodnocen 0 body či známkou nedostatečný.

Pro písemné práce uvedené pod body 1 a 2. platí:

V jednom týdnu smí student psát maximálně tři čtvrtletní práce nebo písemné práce středního rozsahu.

Poslední úplný týden před konáním konference se mohou psát pouze čtvrtletní práce (ČJ, M, AJ) V týdnu konání klasifikační pedagogické konference se mohou psát pouze práce v náhradním termínu.

Omluvou pro psaní písemné práce tohoto typu není žákova krátkodobá (dvoudenní) předchozí nepřítomnost ve škole.

3. Ostatní písemné zkoušky (diktáty...)

nemusí učitel dopředu oznamovat. Žák však musí být seznámen s cílem této zkoušky i hodnotícími kritérii. Počet ostatních písemných zkoušek se řídí potřebami učitele a žáků v konkrétní situaci.

Trvá-li písemná zkouška déle než 15 minut (diktáty v českém jazyku 20 minut), řídí se pravidly pro písemnou zkoušku středního rozsahu.

V. Praktická zkouška

Učitel zjišťuje úroveň schopnosti použít získané znalosti a úroveň dovedností při řešení konkrétních praktických úkolů, kterou žák prokazuje praktickým provedením úkolu ve vyučování.

Každý žák má právo minimálně na jednu praktickou zkoušku za pololetí (ve vzdělávacích oborech s praktickým zaměřením); termín se stanoví aspoň 14 dní dopředu po dohodě s učitelem.

Praktická zkouška smí být prováděna pouze tehdy, byla-li žákovi nabídnuta v této oblasti přiměřená příležitost k procvičení. Žák musí být dopředu seznámen s cílem zkoušky a hodnotícími kritérii. V případě, že se žák dopustí chyby, podstatné pro další řešení úkolu, učitel na ni podle možnosti ihned poukáže.

VI. Pohybová zkouška – hodnocení tělesné výchovy

Učitel zjišťuje úroveň pohybových dovedností žáka především tím, že žáci plní dopředu stanovené disciplíny a prokazují pohybové dovednosti. Úroveň jejich zvládnutí slouží učiteli jako podklad pro hodnocení formou bodování dosažených výkonů. Student méně pohybově nadaný může získat další body za metodiku prováděných činností a splnění disciplín nad povinný rámec učiva. Žák musí být dopředu seznámen s cílem zkoušky a hodnotícími kritérii.

VII. Rozbor výsledků činnosti (výrobky, projekty, referáty, seminární práce, deníky...)

Učitel zjišťuje zejména úroveň schopnosti žáka použít získané znalosti, což žák prokazuje samostatnou (příp. párovou či skupinovou) dlouhodobější prací na konkrétním úkolu a předložením výsledku práce ve vyučování (příp. s ústní či jinou prezentací).

Pro rozbor výsledků činnosti platí: Učitel dopředu oznámí cíl, obsah a hodnotící kritéria.

Pro žáky sexty a septimy k 1. září vypisují vyučující všech předmětů nabídku zpravidla čtyř seminárních prací či projektů, z níž si žák zvolí povinně jeden předmět a jedno téma, které zpracuje ve stanoveném termínu. Seminární práce či projekty ve výchovných předmětech nejsou touto formou vypisovány; lze je zpracovávat jen výjimečně po dohodě s učitelem. Pravidla pro zpracování a obhajobu seminárních prací pro studenty sexty a septimy blíže rozvádí příloha specifikace a kritéria hodnocení projektových a seminárních prací.

VIII. Opravy dílčích výkonů žáka

Žák má právo být minimálně jednou za čtvrtletí informován o svém celkovém prospěchu v každém předmětu.

Student může psát opravnou písemnou práci z podnětu vyučujícího. Do souhrnné klasifikace se započítávají obě známky. Mezinárodní testy v cizích jazycích nelze opakovat.

Těžištěm žákova úsilí získat lepší hodnocení je jeho systematický zájem o zlepšení a o podávání lepších výkonů. Oprava souhrnné známky na základě jednoho výkonu v době kratší než 3 dny před konferencí je nepřipustná.

IX. Postup učitele, počíná-li si žák nepovoleným způsobem

Počíná-li si žák při hodnocení nepovoleným způsobem, učitel přeruší zkoušku a žák je hodnocen hodnocením, které odpovídá klasifikačnímu stupni nedostatečný.

C. Posuzování výkonů, formy hodnocení

I. Základní formy hodnocení

Základní formy hodnocení je hodnocení klasifikací (známkou), hodnocení body a procenty dosažených bodů a hodnocení slovní.

II. Hodnocení klasifikací

Hodnocení klasifikací je používáno výhradně při souhrnném hodnocení (vysvědčení). Student je hodnocen vzhledem ke stanoveným výstupním kompetencím vzdělávacího oboru známkou takto:

a) výborný,

pokud má z probírané oblasti učiva vytvořen logicky uspořádaný systém znalostí a dovedností, na jejichž základě dovede řešit zadané úlohy a problémy a vysvětlovat jevy samostatně a v souvislostech. Umí správně používat terminologii i pomocný aparát, který správně používá k popisu skutečnosti. Chápe obsah a účelnost pojmů. Student je schopen formulovat problémy, řešit je, závěry zobecňovat. K jejich řešení je schopen využívat další zdroje informací. Je schopen aktivní práce v týmu v různých

rolích, dovede tým řídit. Student přistupuje k výuce aktivně, chce získat vědomosti a vlastním úsilím je rozšiřuje.

b) chvalitebný,

pokud má z probírané oblasti učiva vytvořen uspořádaný systém znalostí a dovedností, které s malou dopomocí a bez hrubých chyb dovede využít k řešení problémů i k vysvětlování jevů. Umí používat odbornou terminologii i odpovídající pomocný aparát. Chápe obsah základních pojmů. Student je schopen s mírnou dopomocí formulovat problémy, řešit je a závěry zobecňovat. Student je schopen pracovat samostatně se zdroji informací a s malou dopomocí je využívat pro samostatnou práci. Je schopen aktivní práce v týmu v různých rolích. Student přistupuje k výuce aktivně, chce získat vědomosti a vlastním úsilím je rozšiřuje.

c) dobrý,

pokud vědomosti a dovednosti studenta z probírané látky jsou neúplné, samostatná práce se neobejde bez hrubých chyb. Řešit problémy a vysvětlovat podstatu jevů umí s dopomocí učitele. Vytvořený systém znalostí a dovedností z probíraného učiva má logické mezery a nepřesnosti. Odbornou terminologii a pojmy používá s drobnými chybami a bez úplného pochopení jejich obsahu. Se zdroji informací pracuje s dopomocí. Je schopen být platným členem pracovního týmu, pokud je tým dobře veden. K výuce přistupuje někdy aktivně, ale často i pasivně a stává se pouze objektem vzdělávání.

d) dostatečný,

pokud student má ve vědomostech a dovednostech vážné nedostatky a často se dopouští hrubých chyb. Řešit problémy a vysvětlovat podstatu jevů dokáže pouze s dopomocí učitele, ale s ní je schopen dospět ke správným závěrům. V odborných pojmech má závažné nedostatky, ne vždy správně používá odbornou terminologii. Se zdroji informací pracuje pouze s obtížemi. Je schopen účastnit se týmové práce. K výuce přistupuje převážně pasivně, ve většině případů je pouze objektem vzdělávání.

a) nedostatečný,

pokud student má ve vědomostech a znalostech zásadní nedostatky, které brání tomu, aby dokázal vysvětlit i základní jevy a řešil i jednodušší problémy s dopomocí učitele. Nerozumí odborným pojmům, neumí správně používat symboliku. Do pracovního týmu se zapojuje jen s obtížemi, není platným členem týmu. Ve výuce je pasivní, je objektem vzdělávání bez vlastního zájmu a úsilí.

Učitel klasifikaci důsledně doplňuje promyšleným slovním hodnocením, v němž uplatňuje osobní přístup k žákovi. Analyzuje žákův výkon, okolnosti i žákovo úsilí tak, aby podpořil sebedůvěru žáka a motivoval ho k dalšímu studiu.

III. Hodnocení body a procenty z dosažených bodů

Jako průběžné hodnocení a paralelní hodnocení s hodnocením slovním je používáno **bodové hodnocení a hodnocení procenty dosažených bodů z možného osobního maxima**. Hodnocení body a procenty dosažených bodů je ke konci hodnotícího období jednoznačně převoditelné na klasifikaci či být podkladem pro slovní hodnocení na vysvědčení.

Pro převod bodového hodnocení na klasifikaci (souhrnnou) všichni pedagogičtí pracovníci CMG používají tuto tabulku:

Pro gymnázium

Počet % dosažených bodů z osobního maxima	Odpovídající známka
(100 - 90)%	1
(89 - 75)%	2
(74 - 55)%	3
(54 - 40)%	4
(39 - 0)%	5

Pro ZŠ

Počet % dosažených bodů z osobního maxima	Odpovídající známka
(100 - 88)%	1
(87 - 70)%	2
(69 - 50)%	3
(49 - 35)%	4
(34 - 0)%	5

IV. Slovní hodnocení

Slovní hodnocení v ústní formě je samozřejmou součástí hodnocení klasifikací i bodového hodnocení. Pokud se slovní hodnocení výkonu žáka použije v průběžném hodnocení jako jediná forma hodnocení, slovní hodnocení splňuje tato kritéria:

Výsledky žáka jsou písemnou formou vyjádřeny tak, aby byla zřejmá úroveň výkonu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání, které dosáhl vzhledem k dílčím očekávaným výstupům, které jsou stanoveny v osnovách vzdělávacího oboru a na které byla zkouška zaměřena.

Slovní hodnocení zahrnuje:

- posouzení výsledku žáka v jejich vývoji (pokrok žáka)
- ohodnocení pile, přístupu ke vzdělání i v souvislostech, které ovlivňují výkon žáka
- naznačení dalšího rozvoje žáka

- doporučení, jak předcházet neúspěchům

D. Souhrnné hodnocení za pololetí

I. Formy souhrnného hodnocení

Souhrnné hodnocení je možné provést klasifikací (známkou), slovy či kombinací obou způsobů hodnocení. Jako podpůrného sdělení, které je součástí slovního hodnocení, je možné použít hodnocení body a procenty z dosažených bodů.

II. Podmínky provedení souhrnného hodnocení

Podmínkou provedení souhrnného hodnocení za pololetí je splnění podmínek souhrnného hodnocení vyjmenovaných v dokumentu Specifikace hodnocení v jednotlivých předmětech (viz příloha Pravidel hodnocení). Pokud žák podmínky nesplní v řádném termínu, vyučující stanoví náhradní termín. Pokud se žák bez omluvy ze závažných důvodů na náhradní termín nedostaví (závažným důvodem je nemoc apod.), je hodnocen počtem 0 bodů či známkou nedostatečný (pokud není ve specifikacích hodnocení stanoveno jinak). Zároveň žák ztrácí právo na opravný termín dílčího hodnocení.

III. Souhrnné hodnocení klasifikací

Při tvorbě souhrnné známky na závěr hodnotícího období se učitel rozhoduje na základě rozsahu a stupně obtížnosti jednotlivých zjištěných výkonů žáka a jejich významu.

Souhrnná známka je tvořena na základě podkladů získaných *různými* metodami (viz výše).

Žák má právo být seznámen s navrhovanou souhrnnou známkou nejpozději v den konání klasifikační pedagogické rady. Učitel je povinen klasifikaci objektivně zdůvodnit a zhodnotit práci žáka v jednotlivých oblastech (tj. splnění komplexních, příp. dílčích cílů).

IV. Souhrnné hodnocení slovním hodnocením

Souhrnné hodnocení provedené pouze slovním hodnocením musí splňovat tato obecná kritéria:

Výsledky žáka jsou popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl vzhledem k očekávaným výstupům, která jsou stanovena v osnovách vzdělávacího oboru.

Slovní hodnocení zahrnuje:

- posouzení výsledku vzdělávání žáka v jejich vývoji (pokrok žáka)
- ohodnocení píle, přístupu ke vzdělání i v souvislostech, které ovlivňují výkon žáka
- naznačení dalšího rozvoje žáka
- doporučení, jak předcházet neúspěchům
- **celkové hodnocení vzdělávacího oboru**, které zaručuje jeho převoditelnost do klasifikace v případě přestupu žáka na jinou školu, pro určení studijního průměru pro přijímací zkoušky a pro stanovení celkového prospěchu na vysvědčení:
 - o žák ve vzdělávacím oboru prospěl výborně
 - o žák ve vzdělávacím oboru prospěl velmi dobře
 - o žák ve vzdělávacím oboru prospěl dobře
 - o žák ve vzdělávacím oboru prospěl dostatečně
 - o žák ve vzdělávacím oboru neprospěl

V. Kombinované souhrnné hodnocení

Vedle hodnocení klasifikací je možné jako doplňující souhrnné hodnocení provést hodnocení slovní, do kterého zahrnujeme i hodnocení body a procenty dosažených bodů. Rozsah slovního hodnocení použitého jako doplňující hodnocení k hodnocení klasifikací, stanovují specifikace pravidel hodnocení pro jednotlivé vzdělávací oblasti, obory či předměty.

VI. Doplnující ustanovení k souhrnnému hodnocení

a) Přesáhne-li absence žáka v kterémkoli předmětu 25% odučených hodin v daném hodnotícím období, může vyučující zadat žákovi doplňkovou souhrnnou zkoušku za celé hodnotící období. O formě zkoušky rozhoduje vyučující. Do vykonání této zkoušky je žákovi odloženo souhrnné hodnocení ze vzdělávacího oboru za dané hodnotící období. Do celkového počtu zameškaných hodin v daném předmětu se nezapočítává absence vzniklá účastí na akcích školy.

b) Nesplní-li žák podmínky souhrnného hodnocení stanovené ve specifikaci pravidel hodnocení pro jednotlivé vzdělávací oblasti a obory, je žákovi odloženo souhrnné hodnocení až do splnění podmínek.

c) Má-li žák souhrnné hodnocení odloženo až do vykonání doplňkové zkoušky či splnění podmínek hodnocení, žák dostává vysvědčení, kde v příslušném místě pro hodnocení vzdělávacího oboru je uvedeno „nehodnocen“. Žák nemá stanovený celkový prospěch (proškrtnuto) a nemůže postoupit do vyššího ročníku. Po splnění doplňkové zkoušky či podmínek hodnocení, dostává vysvědčení s datem ukončení posledního hodnocení.

E. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

I. Význam sebehodnocení žáka

Sebehodnocení je jednou z důležitých forem hodnocení žákovy učební činnosti a jejich výsledků. Úroveň dovednosti sebehodnocení ovlivňuje úroveň žákovy autoregulace při učení.

II. Cíl sebehodnocení žáka

Cílem sebehodnocení žáka je jeho dovednost posoudit svou vlastní učební činnost a její výsledky, zamýšlení se nad příčinami vlastních úspěchů či neúspěchů a vyvozování reálných závěrů, které mu umožní další pokrok.

III. Předmět sebehodnocení žáka

Učitel vede žáky k průběžnému sebehodnocení

- a) dílčích výkonů a učebních činností (z hlediska splnění krátkodobých cílů)
- b) komplexních výkonů a učebních činností (z hlediska splnění střednědobých a dlouhodobých cílů)

IV. Návik sebehodnocení

Sebehodnocení žáků předchází jeho návik

- a) učitel působí jako vzor, tj. provádí systematické hodnocení s argumentací
- b) učitel nechává žáky hodnotit výkony spolužáků podle dopředu zadaných kritérií, opět s příslušnou argumentací
- c) při náviku sebehodnocení žáků učitel postupuje od jednodušších činností (umění najít chybu, posoudit její závažnost...) k činnostem komplexnějším (posuzování podle hodnotících kritérií) včetně stanovení pravděpodobných příčin daného stavu

V. Metody sebehodnocení žáka

Učitel využívá rozmanitých metod k povzbuzování žáků k vlastnímu sebehodnocení a k upevnění této jejich dovednosti. Žáci mohou

- opravit vlastní výkon (podle klíče, podle vzorového řešení apod.)
- pokusit se formulovat např. dvě přednosti a jednu slabinu posuzovaného výkonu
- vypracovat hodnotící kritéria k danému úkolu, než ho začnou plnit
- formulovat vlastní cíle a hodnotit, zda je dosáhli
- diskutovat o vlastních zkušenostech, problémech
- vést vlastní portfolio
- vést „deník či soupis úspěchů“

- vyplňovat záznamový arch pro sebehodnocení
- v rámci sumativního hodnocení 1x za pololetí zpracovávat sebehodnotící zprávu podle osnovy učitele (např. jaké jsem si stanovil/a cíle, co jsem se naučil/a, co se mi podařilo a proč, co se mi nepodařilo a proč, co chci zlepšit, na čem chci pracovat atd.)

F. Hodnocení žáků studujících podle individuálních plánů a žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

I. Hodnocení žáků studujících podle individuálních vzdělávacích plánů

Individuální vzdělávací plán žáka stanoví zvláštní organizaci výuky a termíny hodnocení žáka (zkoušek). Individuální vzdělávací plán podepsaný ředitelem školy, žákem a u neplnoletých žáků také zákonným zástupcem žáka, je součástí osobní dokumentace žáka.

II. Hodnocení žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Speciální vzdělávací potřeby žáků zjišťuje školské poradenské zařízení. Školské poradenské zařízení ve své zprávě stanoví doporučení pro hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Třídní učitel seznámí ostatní pedagogy s doporučením. Učitelé postupují při hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami podle doporučení školského poradenského zařízení.

G. Hodnocení chování

I. Cíl hodnocení chování

Cílem hodnocení chování studentů je povzbudit žáka ke kultivovanému vystupování a jednání, případně upozornit žáka či zákonného zástupce žáka na nedostatky v chování žáka a tak ho vést k nápravě.

II. Obsah hodnocení chování

Hodnocení chování vyjadřuje dodržování pravidel, která stanoví školní řád, a obecně platných etických norem hodnoceným žákem během klasifikačního období.

III. Termíny a četnost hodnocení chování

Chování žáka je hodnoceno:

- a) průběžně během školního roku dle potřeby
- b) vždy při hodnocení žáka na konci klasifikačního období

IV. Forma průběžného hodnocení chování žáka

V průběhu školního roku je žák hodnocen formou kázeňských opatření (viz školní řád)

V. Forma hodnocení chování žáka na vysvědčení

Chování studentů je hodnoceno slovně tak, že je doplňována zvolená základní formule:

- a) „Student svým chováním a přístupem ke studiu plní školní řád a základní etické normy. Zvláštní ocenění zasluží za(vyjmenovat).“
- b) „Student svým chováním a přístupem ke studiu (v zásadě) plní školní řád a základní etické normy. Zvláštní ocenění zasluží za(vyjmenovat). Napomenutí zasluží za(vyjmenovat).“
- c) Pokud žák hrubým způsobem porušuje školní řád a základní etické normy, doplňuje se základní formule: „Student svým chováním a přístupem ke studiu hrubým způsobem porušuje školní řád a základní etické normy a to především(vyjmenovat).“

VI. Návrh hodnocení chování a stanovení výsledného hodnocení chování

Hodnocení chování navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s dalšími pedagogickými pracovníky školy. O hodnocení chování žáka rozhoduje ředitel školy po projednání na pedagogické radě.

VII. Převod slovního hodnocení chování na hodnocení klasifikací

Pro potřeby převodu slovního hodnocení na hodnocení klasifikací se postupuje podle následujícího klíče (hodnocení chování na vysvědčení):

Stupeň 1 – velmi dobré

Žák vědomě dodržuje pravidla stanovená školním řádem a obecně platné etické normy. Vědomě buduje společenství žáků třídy i společenství školy. Aktivně a cílevědomě rozvíjí vlastní osobnost, svým jednáním vytváří prostor pro uplatnění nadání ostatních žáků. Méně závažných přestupků se dopouští naprosto ojediněle.

Stupeň 2 – uspokojivé

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům školního řádu či obecně platným etickým normám. Zpravidla přes důtku třídního učitele (popř. ředitele školy) se dopouští dalších přestupků, svým chováním a jednáním narušuje průběh vyučování, společenství žáků třídy či jiného školního společenství.

Stupeň 3 – neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly školního řádu či obecně platnými etickými normami. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dále dopouští přestupků, kterými hrubě narušuje průběh vzdělávání či společenství žáků třídy či jiného školního společenství.

H. Vysvědčení

I. Určení tiskopisu pro vydání vysvědčení

Vysvědčení je vydáváno na příslušném tiskopise pro kombinované hodnocení (klasifikací i slovní hodnocení) a jeho vydávání se řídí vyhláškou MŠMT ČR 223/2005.

II. Určení evidenčního znaku na vysvědčení u žáků, kteří dosáhli stupně základního vzdělání

Vysvědčení studentů, kteří dosáhnou stupně základního vzdělání, obsahuje jedinečný devítimístný evidenční znak, který je tvořen takto:

- 1. znak tvoří označení ročníku arabskou číslicí
- 2. znak - mezera
- 3.-6. znak tvoří letopočet, ve kterém je vysvědčení vydáno
- 7.- 9. znak je katalogové číslo žáka v třídním výkazu

Tento evidenční znak se uvádí i ve školní matrice.

III. Výpis z vysvědčení

Na konci 1. klasifikačního období (pololetí) dostávají žáci místo **výpis z vysvědčení**. Výpis z vysvědčení obsahuje všechny údaje shodné s vysvědčením a je opatřen otiskem razítka školy a podpisem třídního učitele.

IV. Doplnující školní hodnocení – příloha vysvědčení

Hodnotí-li vyučující body, je vysvědčení doplněno školním hodnocením s následujícím textem: „**Žák dosáhl za hodnocené pololetí ...% z osobního maxima bodů, které mohl za uvedené období získat. Žák s nejlepším výsledkem ve třídě (skupině) dosáhl ...% bodů, průměrný počet dosažených bodů ve třídě (skupině) je ...% bodů, žák s nejhorším výsledkem dosáhl ...% bodů.**“ Za průměrný počet bodů do uvedené formule dosazujeme medián střídy (skupiny). Pokud žák není v předmětu hodnocen, je v doplňujícím hodnocení doplněna následující formule: „**Žák není z předmětu hodnocen z důvodu ...**“

Doplňující školní hodnocení je vydáváno na zvláštním formuláři.

I. Komisionální zkouška

1. Žák koná komisionální zkoušku jako formu přezkoumání souhrnného hodnocení v těchto případech:
 - i. Koná-li opravné zkoušky
 - ii. Požádá-li zletilý žák (tj. žák ve věku 15let a více) či jeho zákonný zástupce o jeho komisionální přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení
 - iii. Nařídí-li komisionální zkoušku ředitel. Ředitel nařídí komisionální zkoušku v případě, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení.

2. Při komisionální zkoušce posuzuje výkon žáka tříčlenná komise. Předsedou komise je zpravidla třídní učitel, popř. jiný pedagog jmenovaný ředitelem školy, dále zkoušející učitel (vyučující daného předmětu) a přisedící učitel.
3. Rozsah prověřovaných kompetencí zahrnuje zpravidla učivo jednoho pololetí s celkovým základním přehledem dosud probíraného učiva. Pokud komisionální zkouška probíhá na konci školního roku a žák nebyl hodnocen v pololetí, zahrnuje komisionální zkouška učivo celého školního roku.
4. Komisionální zkouška trvá 30 minut. Součástí zkoušky je test a ústní zkouška. U vzdělávacích oborů, ve kterých hodnocení probíhá formou pohybové či praktické zkoušky, může být tato zkouška součástí komisionální zkoušky. Komisionální zkouška pak může být prodloužena o další 15 minut.
5. Žák může v jednom dni konat nejvýše jednu komisionální zkoušku.
6. Hodnocení komisionální zkoušky se provádí stejnou formou, jako je prováděno hodnocení vzdělávacího oboru, z něhož se zkouška koná.
7. Komisionální zkouška je zkouška veřejná. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda komise veřejně v den konání zkoušky. Hodnocení žáka v komisionální zkoušce je hodnocením na vysvědčení.

J. Specifikace pravidel hodnocení pro jednotlivé vzdělávací oblasti a obory

jsou stanovena na základě konsensu předmětových komisí a upravují zejména

- a) Používanou formu průběžného hodnocení (klasifikace, body, slovní hodnocení)
- b) Předmět hodnocení - hodnocené aktivity a jejich minimální četnost
- c) Formu hodnocení na vysvědčení (klasifikace, slovní hodnocení) a pravidla pro vytváření souhrnného hodnocení (váha jednotlivých typů průběžných hodnocení)
- d) Pravidla pro opravy známek (pokud postup pro opravy uvedený ve společných pravidlech nevyhovuje)
- e) Podmínky uzavření souhrnného hodnocení
- f) Hodnotící kritéria

Specifikace pravidel hodnocení a kritéria hodnocení pro jednotlivé vzdělávací oblasti a předměty jsou přílohou této směrnice.

K. Závěrečná ustanovení

1. Tato pravidla jsou závazná pro všechny pedagogické pracovníky školy a pro všechny žáky. Třídní učitel je povinen seznámit žáky s pravidly hodnocení (body A – I), jednotliví vyučující potom se specifickými pravidly hodnocení (bod J).
2. Dodržování pravidel hodnocení je kontrolováno ředitelem školy, zástupkyní ředitele, vedoucími předmětových sekcí, a to při hospitační činnosti, rozhovorech s učiteli, na jednáních pedagogické rady a rozбором pedagogické dokumentace. Kromě postupů uvedených ve školním řádu školy, mají všichni žáci možnost se k hodnocení vyjádřit.
3. V odůvodněném případě může ředitel školy udělit výjimku z těchto pravidel (a to z bodů A- V, B – K).
4. Každý člen společenství může navrhnout změnu pravidel hodnocení. O návrhu budou jednat pedagogičtí pracovníci školy, studentská rada, školská rada.
5. Tato pravidla byla přijata po předchozím projednání pedagogickou radou, Klubem studentů, rodičů a přátel CMG, školskou radou a studentskou radou.

V Prostějově dne 4. listopadu 2002, datum poslední aktualizace 21. 8. 2015

Školská rada schválila dne 31. 3. 2008

Mgr. Pavel Polcr, ředitel CMG, ZŠ a MŠ